

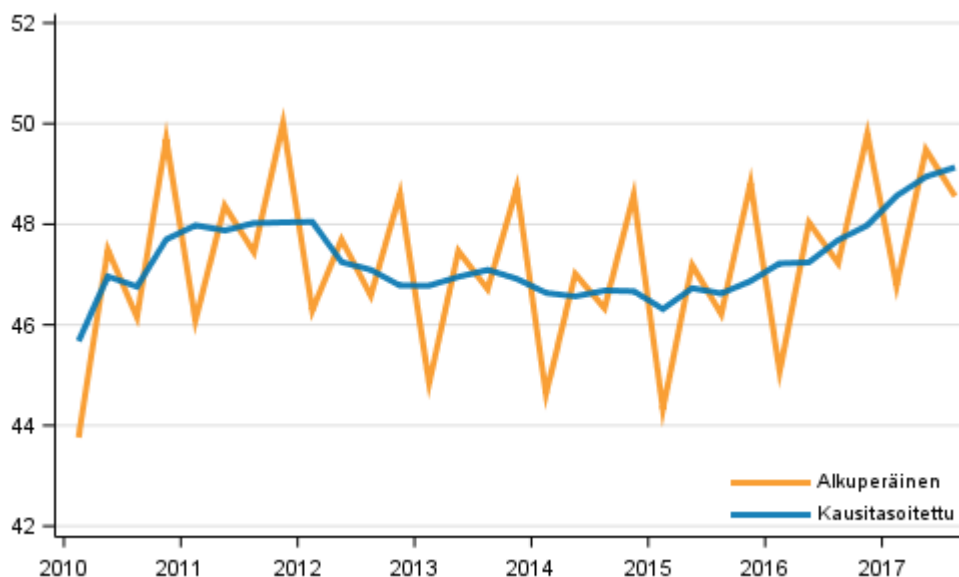
Neljännesvuositilinpito

2017, 3. vuosineljännes

Bruttokansantuote kasvoi 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan bruttokansantuotteen volyyymi¹⁾ kasvoi heinä-syyskuussa 0,4 prosenttia edelliseen vuosineljännekseen verrattuna. Vuoden 2016 kolmanteen neljännekseen verrattuna työpäiväkorjattu bruttokansantuote kasvoi 3,0 prosenttia.

Bruttokansantuote, vuosineljänneksittäin viitevuoden 2010 hintoihin (mrd. euroa)

Vuoden 2017 toisella vuosineljänneksellä bruttokansantuote kasvoi tarkentuneiden tietojen mukaan 0,8 prosenttia edellisestä neljänneksestä (oli 0,4 %) ja 3,6 prosenttia vuodentakaisesta (oli 3,0 %).

1) Volyymi tarkoittaa tietoa, josta hintojen muutosten vaikutukset on poistettu. Viitevuoden 2010 hintaiset volyymit on ilmaistu suhteessa vuoden 2010 käypähintaiseen (euromääräiseen) tasoon. Muutosprosentit vuodentakaisesta neljänneksestä on laskettu työpäiväkorjatusta aikasarjasta ja muutosprosentit edellisestä neljänneksestä kausitasoitetusta aikasarjasta.

Vuoden 2017 kolmannella neljänneksellä viennin volyymi pieneni huhti-kesäkuun tasolta kaksi mutta kasvoi vuodentakaisesta kuusi prosenttia. Tuonti väheni kaksi ja puoli prosenttia edellisestä neljänneksestä mutta kasvoi puoli prosenttia vuodentakaisesta.

Kiinteän pääoman bruttomuodostus eli investoinnit kasvoivat heinä-syyskuussa kaksi prosenttia edellisestä neljänneksestä ja yhdeksän prosenttia vuodentakaisesta. Yksityisen kulutuksen volyymi kasvoi puoli prosenttia edellisestä neljänneksestä ja kaksi prosenttia vuodentakaisesta.

Sisällys

Suomen kansantalouden tuotanto kasvoi edelleen heinä-syyskuussa.....	4
Tuotanto.....	4
Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit.....	6
Työllisyys, palkat ja kansantulo.....	7
Käytettävissä olleet tiedot.....	8

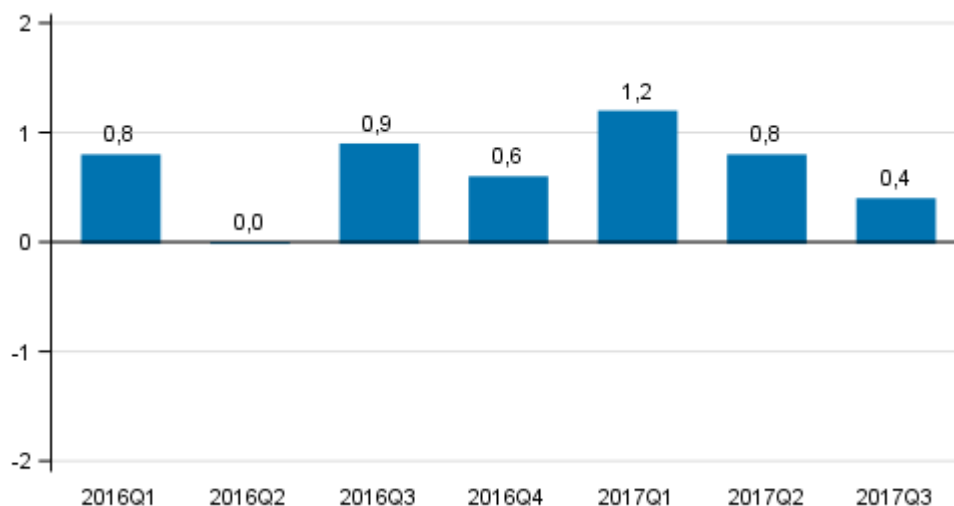
Kuviot

Kuvio 1. Bruttokansantuotteen volyymin muutos edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia).....	4
Kuvio 2. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2017 vuodentakaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia).....	5
Kuvio 3. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2017 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia).....	5
Kuvio 4. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2017 vuodentakaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia).....	6
Kuvio 5. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2017 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia).....	7
Tietojen tarkentuminen.....	9
Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito.....	10

Suomen kansantalouden tuotanto kasvoi edelleen heinä-syyskuussa

Bruttokansantuotteen kausitasoitettu volyymi kasvoi heinä-syyskuussa 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Työpäiväkorjattu bruttokansantuote kasvoi 3,0 prosenttia vuoden 2016 kolmannen neljänneksen tasolta. Käyvin hinnoin laskettuna työpäiväkorjatun bruttokansantuotteen arvo oli 4,0 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin.

Kuvio 1. Bruttokansantuotteen volyymin muutos edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia)

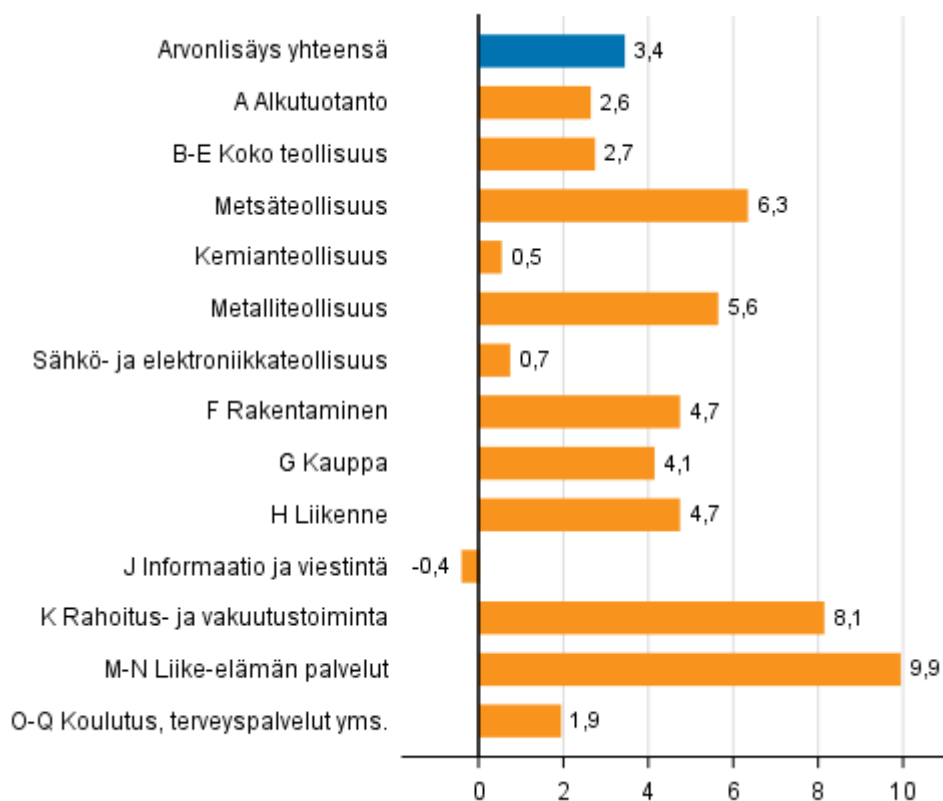

Eurostatin kokoamien ennakkotietojen mukaan bruttokansantuote EU28-alueella kasvoi vuoden kolmannella neljänneksellä 0,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä, vuodentakaiseen verrattuna kasvua kertyi 2,5 prosenttia.

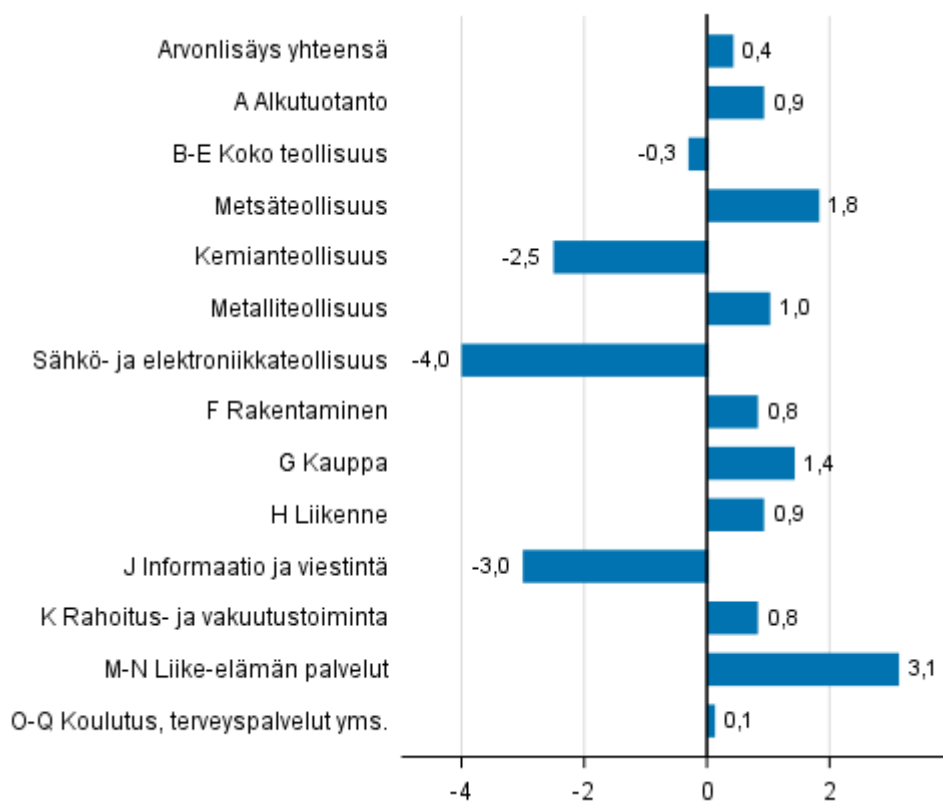
Tuotanto

Kaikkien toimialojen yhteenlasketun arvonlisäyksen volyymi kasvoi 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 3,4 prosenttia vuodentakaisesta.

Kuvio 2. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2017 vuodentakaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia)

Kuvio 3. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2017 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia)

Alkutuotannon, eli maa-, metsä- ja kalatalouden arvonlisäyksen volyyymi kasvoi kolmannella neljänneksellä 0,9 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 2,6 prosenttia vuodentakaisesta. Maatalouden arvonlisäyksen volyyymi pieneni 2,9 prosenttia mutta metsätalouden volyyymi kasvoi 4,5 prosenttia vuodentakaisesta.

Teollisuustoimialojen yhteenlaskettu arvonlisäys kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,7 prosenttia vuodentakaisesta mutta väheni 0,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Tehdasteollisuuden tuotanto supistui 0,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä mutta oli 3,2 prosenttia korkeammalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Myönteistä kehitystä havaittiin etenkin metsäteollisuuden sekä metalliteollisuuden (pl. sähkö- ja elektroniikkateollisuus) toimialoilla, jotka kasvoivat heinä-syyskuussa noin kuusi prosenttia vuodentakaisesta.

Rakentamisen toimiala kasvoi heinä-syyskuussa 0,8 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 4,7 prosenttia vuodentakaisesta.

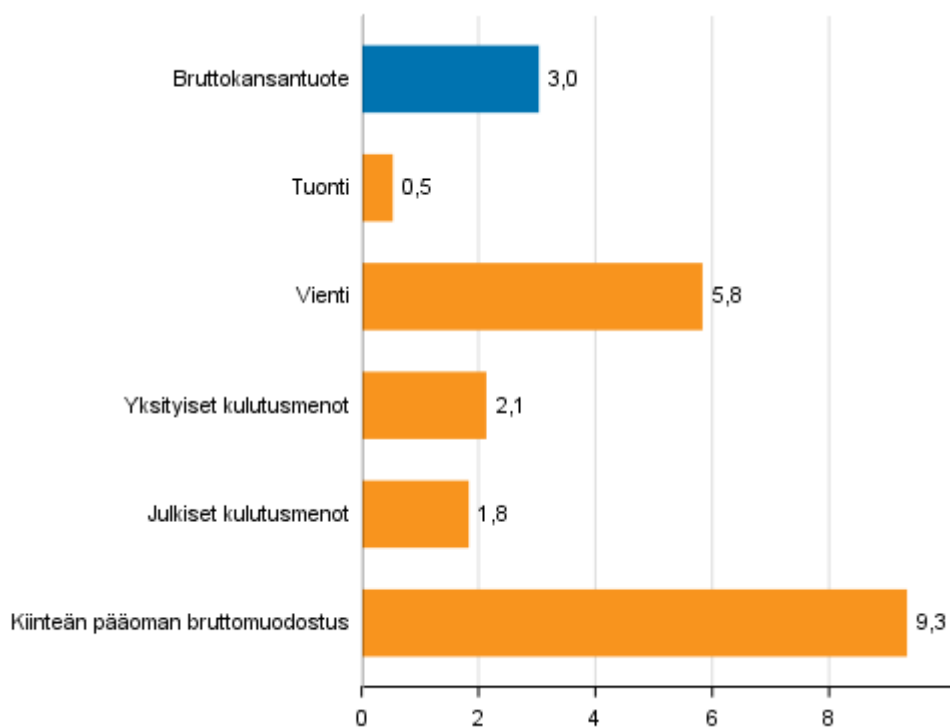
Palvelutoimialojen volyyymi kasvoi 0,6 prosenttia edellisen neljänneksen tasolta ja 3,2 prosenttia vuodentakaisesta. Vuodentakaiseen verrattuna yksityisten palveluiden arvonlisäys kasvoi 3,5 prosenttia ja julkisten palveluiden arvonlisäys 2,4 prosenttia.

Kauppan volyyymi kasvoi 1,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 4,1 prosenttia vuodentakaisesta. Liikenne kasvoi 4,7 prosenttia, rahoitus- ja vakuutustoiminta 8,1 prosenttia ja liike-elämää palveleva toiminta 9,9 prosenttia vuodentakaisesta, mutta informaatio- ja viestintätoimialoilla arvonlisäys väheni 0,4 prosenttia vuodentakaisesta.

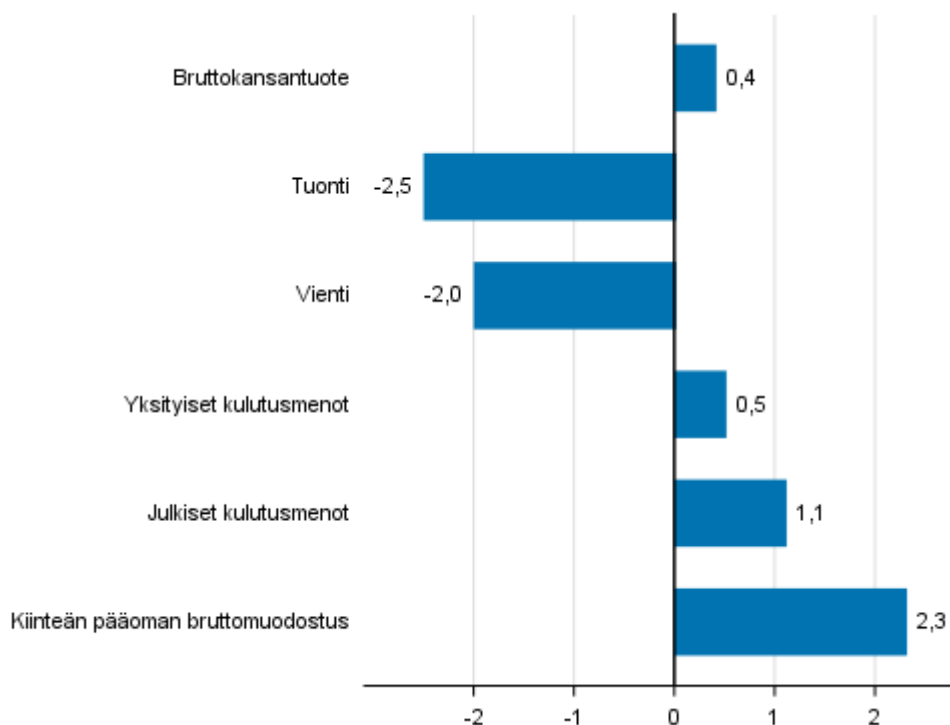
Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit

Kokonaiskysyntä kasvoi heinä-syyskuussa 0,5 prosenttia edelliseen ja 3,7 prosenttia vuoden 2016 kolmanteen neljännekseen verrattuna. Kaikki kysyntäerät eli niin vienti, kulutus kuin investoinnitkin olivat selvästi korkeammalla tasolla kuin vuotta aiemmin.

Kuvio 4. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2017 vuodentakaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia)

Kuvio 5. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2017 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia)

Viennin volyyymi pieneni heinä-syyskuussa 2,0 prosenttia edellisen vuosineljänneksen tasolta. Vuodentakaiseen verrattuna vienti kuitenkin kasvoi 5,8 prosenttia. Tavaroiden vienti kasvoi 5,9 prosenttia ja palveluiden vienti 5,6 prosenttia vuodentakaiseen verrattuna.

Tuonnin volyyymi pieneni 2,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä mutta kasvoi 0,5 prosenttia vuodentakaisesta. Tavaroiden tuonti kasvoi 2,3 prosenttia mutta palveluiden tuonti väheni 3,0 prosenttia vuodentakaiseen verrattuna.

Yksityisen kulutuksen volyyymi kasvoi heinä-syyskuussa 0,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 2,1 prosenttia vuodentakaisesta. Julkiset kulutusmenot kasvoivat 1,8 prosenttia vuodentakaisesta.

Kiinteän pääoman bruttomuodostus eli investoinnit kasvoivat 2,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 9,3 prosenttia vuodentakaisesta. Yksityiset investoinnit kasvoivat 11,4 prosenttia mutta julkiset investoinnit vähenivät 0,4 prosenttia vuodentakaisesta.

Asuinrakennusinvestoinnit kasvoivat 3,7 prosenttia ja muut talorakennusinvestoinnit 4,9 prosenttia vuodentakaisesta. Maa- ja vesirakennusinvestoinnit kasvoivat 2,3 prosenttia vuodentakaisesta. Kone-, laite- ja kuljetusvälineinvestointien volyyymi kasvoi jopa 35,2 prosenttia 2016 kolmannen neljänneksen tasolta.

Työllisyys, palkat ja kansantulo

Työllisten määrä kasvoi heinä-syyskuussa 0,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 0,5 prosenttia vuodentakaiselta tasoltaan. Kansantaloudessa tehtyjen työtuntien määrä kasvoi 0,5 prosenttia edelliseen neljännekseen mutta väheni 0,2 prosenttia vuodentakaiseen verrattuna.

Työttömyysaste oli Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan vuoden kolmannella neljänneksellä 7,7 prosenttia. Viime vuoden vastaavana aikana työttömyysaste oli 7,6 prosenttia.

Kansantalouden nimellinen palkkasumma kasvoi heinä-syyskuussa 0,2 prosenttia edellisen neljänneksen tasolta ja 1,6 prosenttia vuodentakaiseen verrattuna. Työnantajien maksamat sosiaaliturvamaksut vähenivät 6,3 prosenttia vuodentakaiseen verrattuna.

Toimintaylijäämä (netto), joka vastaa liikekirjanpidossa karkeasti liikevoittoa, kasvoi 17,6 prosenttia vuodentakaisesta. Bruttokansantulo oli käyvin hinnoin 3,7 prosenttia suurempi kuin vuosi sitten.

Käytettävissä olleet tiedot

Vuosineljänneksen ennakkotiedot perustuvat 27.11.2017 käytettävissä olleisiin lähdetietoihin talouskehityksestä. Vuositason tiedot 1990–2016 vastaavat 13.7.2017 julkaistuja kansantalouden tilinpidon tietoja, paitsi ulkomaat-sektorin tiedot (tuonti, vienti, ensitulot ulkomailta/ulkomaille), jotka ovat voineet tarkentua.

Vuoden 2017 viimeistä neljännestä koskevat kansantalouden tiedot julkaistaan 28.2.2018, jolloin myös aiempia neljänneksiä tarkennetaan. Pikaennakko bruttokansantuotteen kehityksestä loka-joulukuussa julkaistaan [Tuotannon suhdannekuvaajan](#) joulukuun tietojen yhteydessä 14.2.2018.

Neljännesvuositiedot voivat täsmäytys- ja kausitasoitusmenetelmistä johtuen tarkentua hieman koko aikasarjan osalta jokaisen julkistuksen yhteydessä. Suurimmat tarkentumiset tapahtuvat kuitenkin neljänneksen julkistusta seuraavien 2–3 vuoden aikana, koska vuositilinpidon lopulliset tiedot julkaistaan noin kahden vuoden viiveellä tilastovuoden päättymisestä. Kausitasoitettut ja trendiaikasarjat tarkentuvat aina uusien havaintojen myötä riippumatta alkuperäisen aikasarjan tarkentumisesta.

Laatuseloste on nähtävissä Tilastokeskuksen sivuilla [Laatuseloste](#).

[Kansantalouden neljännesvuositilinpidon menetelmäkuvaus](#).

Tietojen tarkentuminen

Bruttokansantuotteen volyymin muutoksen tarkentuminen

		1. julkistus	Edellinen julkistus	Uusin julkistus	Tarkentuminen, %-yks.
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä, %	2016Q3	0,4	0,9	0,9	0,5
	2016Q4	0,0	0,6	0,6	0,6
	2017Q1	1,2	1,2	1,2	0,0
	2017Q2	0,4	0,4	0,8	0,4
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta, %	2016Q3	1,6	2,2	2,2	0,6
	2016Q4	1,3	2,3	2,2	0,9
	2017Q1	2,7	3,0	2,9	0,2
	2017Q2	3,0	3,0	3,6	0,6

Viennin volyymin muutoksen tarkentuminen

		1. julkistus	Edellinen julkistus	Uusin julkistus	Tarkentuminen, %-yks.
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä, %	2016Q3	-3,4	0,2	0,6	4,0
	2016Q4	0,6	1,2	1,0	0,4
	2017Q1	5,0	6,4	7,1	2,1
	2017Q2	-0,1	-0,1	-0,1	0,0
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta, %	2016Q3	1,4	3,4	3,1	1,7
	2016Q4	0,4	1,1	0,8	0,4
	2017Q1	8,8	11,2	12,1	3,3
	2017Q2	7,9	7,9	8,8	0,9

Tuonnin volyymin muutoksen tarkentuminen

		1. julkistus	Edellinen julkistus	Uusin julkistus	Tarkentuminen, %-yks.
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä, %	2016Q3	-3,3	-0,2	0,2	3,5
	2016Q4	1,9	2,2	2,0	0,1
	2017Q1	-1,0	-0,6	-1,0	0,0
	2017Q2	2,7	2,7	2,2	-0,5
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta, %	2016Q3	0,7	5,0	4,8	4,1
	2016Q4	0,2	2,8	2,6	2,4
	2017Q1	3,6	4,0	3,7	0,1
	2017Q2	4,2	4,2	3,4	-0,8

Bruttokansantuotteen volyymin muutoksen tarkentuminen keskimäärin 2014Q1 alkaen, %-yksikköä

	Revisioiden itseisarvojen keskiarvo	Revisioiden keskiarvo
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä	0,3	0,2
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta	0,5	0,1

Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito

1. Tilastotietojen relevanssi

Suomen kansantalouden neljännesvuositilinpito perustuu Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmään (EKT2010) ja sen kanssa yhdenmukaiseen maailmanlaajuiseen System of National Accounts 2008 -järjestelmään.

Kansantalouden neljännesvuositilinpito kuvaa systemaattisesti Suomen taloutta samoin käsittein ja määritelmin kuin kansantalouden vuositilinpito, mutta aggregoidummalla tasolla. Taloutta kuvataan niin tuotannon, kysynnän kuin tulonmuodostuksen näkökulmista. Tarkastelu sisältää sekä käypähintaiset että ketjutetut, viitevuoden 2010 hintaiset volyymitiedot.

Tilasto tehdään 21 toimialan tarkkuudella koko maan tasolla. Investoinneista eli kiinteän pääoman bruttomuodostuksesta tietoja on jaettuna rakennuksiin, koneisiin, laitteisiin ja kuljetusvälineisiin sekä aineettomiin investointeihin. Kotitalouksien kulutuksessa on käytössä kestävyysluokkajako (kestävät-, puolikestävät-, lyhytikäiset tavarat, palvelut sekä turismimenot nettona).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Neljännesvuositilinpito on johdettu tilasto. Sen laadinta perustuu erilaisiin taloudellista kehitystä kuvaaviin tilastoihin ja lähdeaineistoihin, joita Tilastokeskus ja muut laitokset tekevät. Vuositasot ovat kansantalouden vuositilinpidon mukaisia.

Toimialoittaiset arvonlisäykset summataan perushintaiseksi arvonlisäykseksi. Siihen lisätään tuoteverot ja vähennetään tuotetukipalkkiot, jolloin päästään markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen.

Kansantalouden kokonaistarjonnan ja -kysynnän erotuksena näytetään tilastollinen ero. Samoin tulonäkökulmasta laskettuna residuaaliksi jää toimintaylijäämä ja sekatulot.

Kausitasoitus tehdään Tramo/Seats -menetelmällä. Käypähintaisten sarjojen osalta kausitasoitettujen alasarjat summataan aggregaattitaso sarjoiksi. Viitevuoden hintaiset aikasarjat kausitasoitetaan kaikki erikseen. Tiedoille tehdään työpäivä/kauppapäiväkorjaus, mikäli tarpeellista. Alkuperäisten aikasarjojen lisäksi tietokantataulukoissa on saatavilla työpäiväkorjatut sarjat, kausitasoitettujen (ja työpäiväkorjatut) sarjat sekä trendisarjat. Lisätietoa kausitasoituksesta: http://tilastokeskus.fi/til/tramo_seats_fi.html

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Kansantalouden neljännesvuositilinpidon tiedot tarkentuvat pääosin kolmesta syystä. Ensinnäkin, laadinnassa käytettävät lähdeaineistot saattavat tarkentua tai ne saadaan käyttöön vasta ensijulkistuksen jälkeen. Toiseksi neljännesvuositilinpidon tiedot täsmäytetään vastaamaan aina uusimpia käytettävissä olevia vuositilinpidon tietoja, jolloin kaikki muutokset kansantalouden tilinpidon vuositiedoissa tarkentavat myös neljännesvuositilinpitoa. Kolmanneksi, neljännesvuositilinpidon laadinnassa käytetyt täsmäytys- ja kausitasoitusmenetelmät käsittelevät koko aikasarjan yhdellä kertaa, jolloin lähdeaineiston tai vuositason muutos yhdellä neljänneksellä/vuodella tarkentaa yleensä myös sitä edeltävien neljännesten tietoja.

Suurimmat tarkentumiset tapahtuvat ensijulkistusta seuraavien 2–3 vuoden aikana, sillä vuositilinpidon tiedot tulevat lopullisiksi noin kahden vuoden viiveellä tilastovuoden päättymisestä. Tämän jälkeen tietojen tarkentuminen on yleensä vähäistä. Tarkentumisten suurusluokka näkyy revisiotaulukoista:

<http://tilastokeskus.fi/til/ntp/tau.html>.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Julkaistaan viimeistään 65 päivää kunkin vuosineljänneksen päättymisen jälkeen. Tiedot ovat ennakkollisia ja niitä tarkennetaan aina julkaistaessa uusi neljännes. Tiedot muutetaan vastaamaan vuositilinpidon tietoja aina uusien vuositietojen valmistuttua.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkistetaan Tilastokeskuksen internetsivuilla: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/index.html>. Lisäksi tiedot ovat saatavissa Astika-aikasarjatietokannasta.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoisia kaikkiin ESA2010 ja SNA2008 perustuviin kansantalouden tilinpidon tietoihin. Neljännessä tilinpidon aikasarjat alkavat vuodesta 1990.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Kansantalouden neljännessä vuosittain julkittu tilasto on johdettu tilasto, jossa yhden tiedon arviointiin useasti käytetään monia eri lähdetilastoja. Kansantalouden tilinpito onkin ainoa käytettävissä oleva yhtenäinen tilasto talouden kehityksestä. Tästä johtuen tilinpidon tiedoissa saattaa olla eroja lähdetilastoihin verrattuna.

Lisätietoja

Samu Hakala 029 551 3756
Veli-Pekka Karvinen 029 551 2667
Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

kansantalous.suhdanteet@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

Lähde: Kansantalouden tilinpito 2017, 3. neljännes. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-9749 (pdf)